

PROVINCIALE AFSPRAKENNOTA CRISISNETWERK OOST-VLAANDEREN

Goedgekeurd door PNWSG Crisis op 1/10/2020
Herwerkte versie goedgekeurd door PNWSG Crisis op 19/9/2022

Inhoud

Inleiding	2
Situering van het crisisnetwerk	3
Afspraken crisishulpverlening.....	4
1 Toegankelijkheid en instroom	4
1.1 Afbakening instroom.....	6
1.2 Aanmelding	6
1.3 Crisisjeugdhulp/zorg binnen vrijwilligheid	7
1.4 Crisisjeugdhulp/zorg binnen een gerechtelijk kader	7
1.5 Verwachtingen tav de aanmelder	8
2 Dispatch	10
2.1 Hulpprogramma crisisjeugdhulp.....	10
2.2 Hulpprogramma crisiszorg RADAR	11
3 Crisistraject.....	12
4 Uitstroom	14
4.1 De crisis kan afgerond worden binnen de vooropgestelde crisistermijnen	14
4.2 Het crisistraject wordt onderbroken.....	14
4.3 De crisis kan niet afgerond worden binnen de crisistermijnen	14
Omkadering crisisjeugdhulpverlening.....	16
1 Registratie	16
2 Rollen en mandaten 2.1 Hulpprogramma crisisjeugdhulp.....	16
2.2 Hulpprogramma crisiszorg.....	17
3 Intern functioneren van het netwerk 3.1 Provinciale netwerkstuurgroep Crisis (PNWSG Crisis)	18
3.2 Praktijkoverleg.....	18
3.3 Casusoverleg.....	18

Inleiding

De laatste jaren werden veranderingen doorgevoerd in de crisisnetwerken. Het kader en protocollen die opgenomen zijn in 'het samenwerkingsprotocol' van 2009 is achterhaald. Vanuit de praktijk ontstond de nood aan een aangepast afsprakenkader anno 2020.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen afspraken die gelden op Oost-Vlaams niveau (en dus van toepassing zijn op beide hulpprogramma's) enerzijds en anderzijds hulpprogramma specifieke afspraken.

Netwerkpartners beklemtonen dat procedures en afspraken noodzakelijk zijn, maar dat het in crisissituaties niet altijd wenselijk en haalbaar is om afgesproken procedures strikt te volgen. Het is eigen aan crisissituaties dat er keuzes moeten gemaakt worden op basis van mogelijkheden en niet te voorziene elementen op het moment zelf. Bij het nemen van beslissingen en maken van keuzes is het samenwerkingsprotocol een leidraad en houvast. De samenwerkingsafspraken tussen het crisismeldpunt en de partners met een crisisaanbod worden hernieuwd. Het crisismeldpunt heeft een actueel overzicht van de crisisengagementen.

Leeswijzer:

Wanneer we het woord kind gebruiken, bedoelen we telkens het kind/ de jongere (-18j).

Wanneer we het woord cliënt gebruiken, bedoelen we een persoon of een combinatie van personen (cliëntensysteem) die hulp nodig hebben bij 'opgroeien en opvoeden' en die in het leven van kind(eren) een (belangrijke) rol spelen. Wie de cliënt is kan verschillend zijn naar 'werkvorm' en naar casus. Binnen jeugdhulp zijn gezin en familie vaak het cliëntensysteem.

Wanneer we het woord ouder gebruiken, bedoelen we de ouders¹ of opvoedingsverantwoordelijken².

Het woord minderjarige gebruiken we wanneer dit specifiek verbonden is aan recht(regels), zoals bijvoorbeeld de rechtspositie van minderjarigen in de jeugdhulp.

¹ Definitie zoals omschreven in Decreet betreffende de integrale jeugdhulp art 1 n° 43 (<https://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1023237.html>): "de natuurlijke personen die titularis zijn van het ouderlijk gezag, of, bij ontstentenis van die personen, de wettelijke vertegenwoordigers"

² Definitie zoals omschreven in Decreet betreffende de integrale jeugdhulp art 1 n° 42 (<https://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1023237.html>): "andere natuurlijke personen dan de ouders die de minderjarige op duurzame wijze in feite onder hun bewaring hebben of bij wie de minderjarige geplaatst is door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid."

Situering van het crisisnetwerk

Het crisisnetwerk Oost-Vlaanderen bestaat uit 2 hulpprogramma's (HP): Hulpprogramma crisiszorg RADAR en Hulpprogramma crisisjeugdhulp.

HP crisiszorg RADAR vertrekt vanuit een medische invalshoek. Dit programma wordt ingeschakeld wanneer op korte termijn hulp nodig is voor een plots (verergerd) psychisch/psychiatrisch probleem bij een minderjarige. Het primaire doel is het verzekeren van de veiligheid van de patiënt: het opheffen van onmiddellijk gevaar voor het kind of voor zijn onmiddellijke omgeving.

HP crisisjeugdhulp vertrekt vanuit een sociaal pedagogische invalshoek bij acute en escalerende opvoedingsituaties. Dit hulpprogramma biedt jeugdhulpverlening die bestaat uit een onmiddellijke en aangepaste actie in geval van een (sociaal pedagogische) crisissituatie. Deze crisissituatie kan voortkomen uit een tekortschietende opvoedingsomgeving of het gedrag van de jongere (bijvoorbeeld externaliserend, agressief of wegloupedrag).

Het spreekt voor zich dat er een zekere overlap bestaat tussen het doelpubliek van beide hulpprogramma's. Bij aanmelding wordt een inschatting gemaakt welk hulpprogramma het meest aan zet is om op te starten op basis van de aanmeldingsklacht in het hier-en-nu.

In de praktijk zijn beide programma's nauw met elkaar verbonden en wordt maximaal ingezet op samenwerking. Na een eerste inschatting kan er geschakeld worden van het ene hulpprogramma naar het andere, indien dit in het belang is van de jongere.

De belangrijkste doelstelling van crisis hulp is omgaan met de crisis. De crisis hulp is zelden in staat om de problemen die leven in het gezin en die aanleiding zijn voor de crisis op te lossen. De crisis hulp draagt wel bij tot het deblokken: de acuïtheid wordt weggenomen, waardoor het gezinssysteem weer ademruimte krijgt. De crisisjeugdhulp heeft verder tot doel de kinderen en hun netwerk te helpen een problematische situatie onder controle te krijgen en zichzelf te handhaven om zo de mogelijkheden voor de verdere persoonlijke ontwikkeling van het kind veilig te stellen. Crisis kan een (eerste) mogelijkheid zijn om gepaste hulp te introduceren voor een kind of een jongere en de mensen in hun onmiddellijke omgeving.

Een eerste stap in het omgaan met de vele veranderingen en de nood aan verbinding tussen beide hulpprogramma's werd gezet met de opmaak van een visietekst (2017)³. De implementatie van deze visie wordt concreet gemaakt in onderstaande afsprakennota die het kaderschetst een overzicht biedt van afspraken tussen alle crisispartners.

³ Zie bijlage 1 'Visietekst'

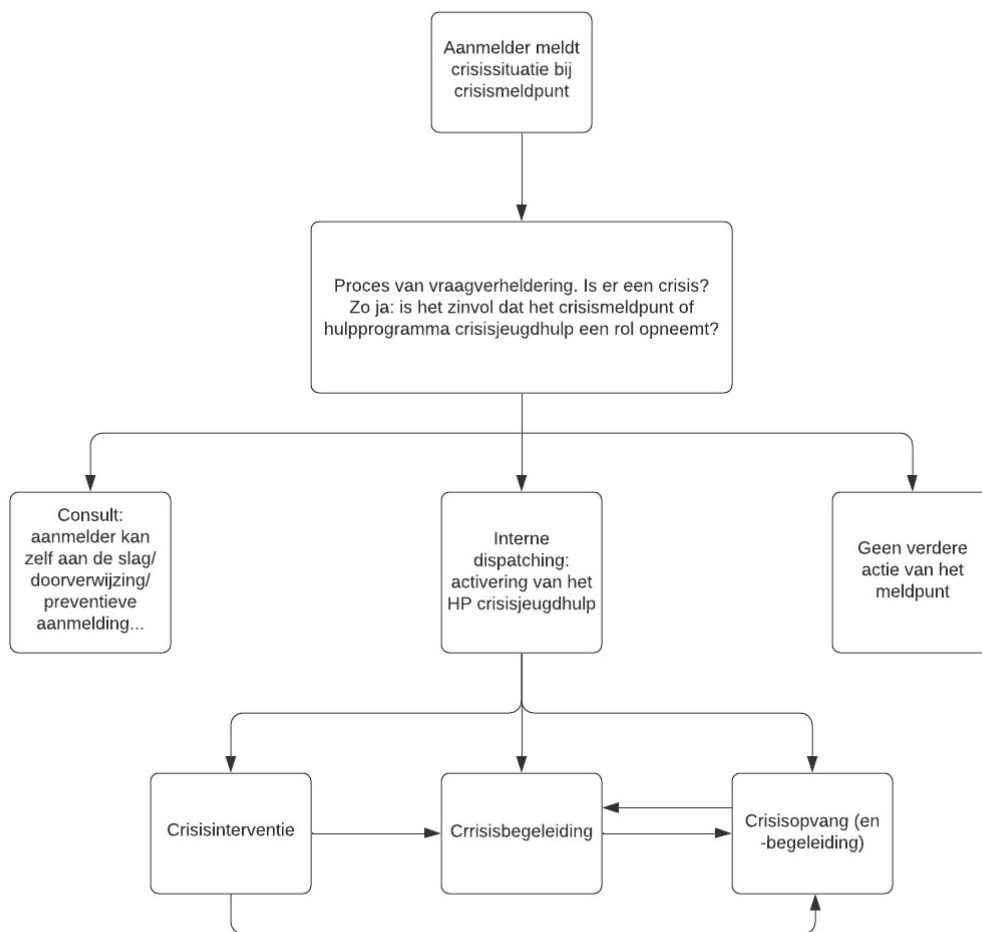
Afspraken crisishulpverlening

1 Toegankelijkheid en instroom

De 2 hulpprogramma's (HP crisisjeugdhulp en HP crisiszorg RADAR) staan open voor crisisvragen m.b.t. kinderen en jongeren van *o tot 18⁴* jaar die verblijven in de *provincie Oost-Vlaanderen*.

Het hulpprogramma crisisjeugdzorg wordt ingeschakeld via aanmelding bij het crisismeldpunt Oost-Vlaanderen. Dit is voor iedereen 7d/7d en 24u/24u telefonisch bereikbaar.

Het crisismeldpunt biedt de garantie dat bij elke aanmelding van een crisissituatie binnen de 3 uur de vraag telefonisch verhelderd wordt. Op basis daarvan wordt bepaald of er al dan niet een dispatching naar een hulpprogramma crisisjeugdhulp moet/kan gebeuren. Onderstaand schema⁵ geeft een beknopt overzicht van het verloop.

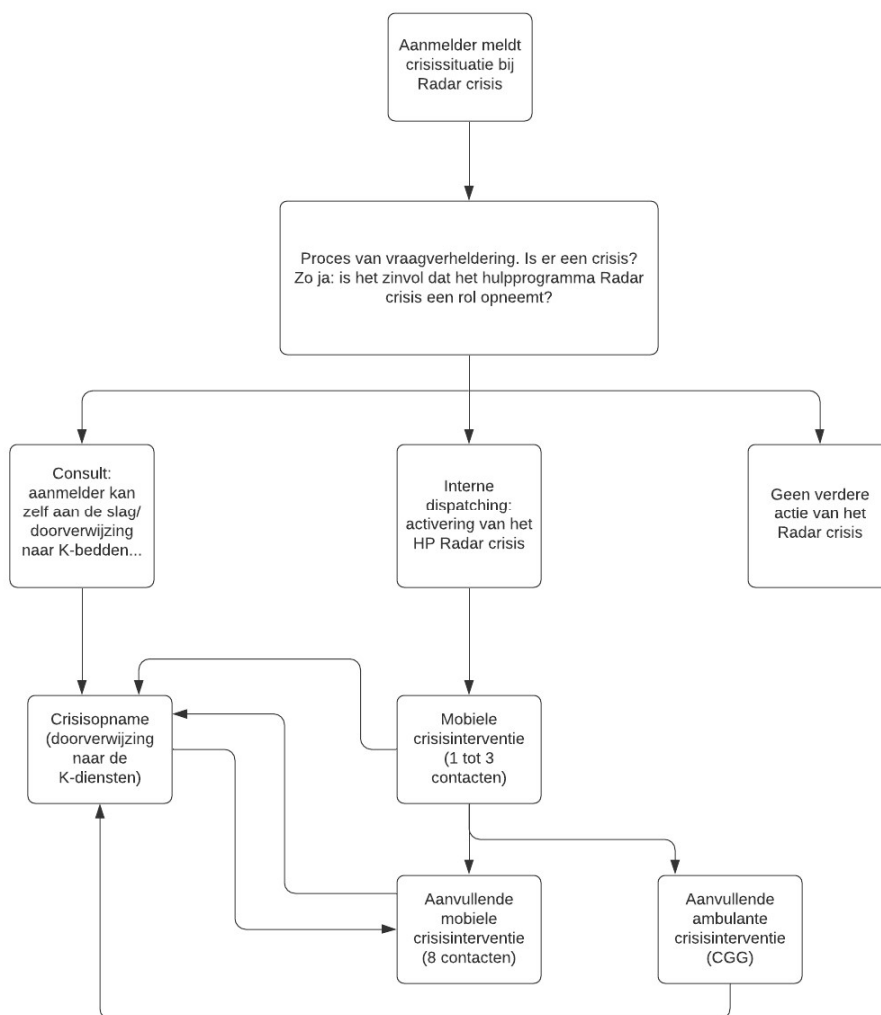
⁴ Voor hulpprogramma crisiszorg RADAR kunnen(aanvullende) mobiele crisisinterventies ingezet worden tot 23j.

⁵ <https://jongerenwelzijn.be/professionelen/jeugdhulpaanbieders/crisisjeugdhulp/>

Het hulpprogramma crisiszorg RADAR maakt een onderscheid tussen een urgente en acute crisis.

Bij een **urgente crisis** is onmiddellijk ingrijpen noodzakelijk omwille van een levensbedreigende situatie of een situatie met direct gevaar voor het kind / de jongere of betrokkenen zoals bijvoorbeeld een potentiële suïcide, potentieel geweld of bij een acute psychose waardoor zonder onmiddellijke reactie fysieke of psychische schade ontstaat. In de medisch georiënteerde psychiatrische literatuur wordt dit een spoedgeval ('emergency') genoemd. Bij een **acute crisis** is er op korte termijn hulp noodzakelijk om rust en perspectief te brengen en om mogelijke ingrijpende gebeurtenis met een groot risico op negatieve gevolgen te voorkomen.

Het hulpprogramma crisiszorg is bereikbaar voor acute crisissen via 10 GGZ-partners en het crisismeldpunt (CAW OVL). Iedereen kan aanmelden bij een GGZ-partner die reeds betrokken is of zich het dichtst bevindt bij de woonplaats van de cliënten. Binnen dit hulpprogramma werkt men met meerdere meldpunten, dit om de verbinding met de lokale diensten te behouden en op zoek te gaan naar ondersteuning in de nabijheid van de cliënt. Onderstaand schema geeft een kort overzicht van de mogelijkheden.

Volgende partners nemen een engagement op in het hulpprogramma crisiszorg RADAR: CGG Adentro , CGG De Drie Stromen, CGG Waas en Dender, CGG Zuidoost-Vlaanderen, UZ Gent KJP, VITAZ KJP, KARUS De Kaap en De Branding, PCGS Yidam, De Sleutel RKJ en dagcentrum, PC Dr. Guislain Fioretti en CAW Oost-Vlaanderen crisisteam De Schelp (crisismeldpunt). Buiten de kantooruren kunt u voor dringende medische zaken terecht bij de gekende urgentiediensten.

In bijlage 2 vindt u een telefoonlijst terug met de contactgegevens van alle betrokken partners van het hulpprogramma crisiszorg Oost-Vlaanderen terug.

1.1 Afbakening instroom

1.1.1 Minimale exclusiecriteria

Crisissituaties die ontstaan tijdens residentiële hulpverlening binnen jeugdhulp, waarbij jongeren via een jeugdhulpbeslissing 7/7d toegewezen zijn aan een voorziening worden *niet* opgenomen binnen het HP crisisjeugdhulp (time-out)⁶. Deze afspraak is decretaal bepaald.

Partners met een residentieel aanbod binnen Jeugdhulp kunnen in een crisissituatie *wel* beroep doen op het HP crisiszorg RADAR.

1.1.2 Specifieke crisissituaties

Jongeren met een vordering als misdrijf omschreven feit (MOF): Aanmeldingen voor jongere met enkel een vordering MOF voor wie in het kader van de feiten naar opvang wordt gezocht (met de bedoeling de jongere te sanctioneren voor het gepleegde feit), zijn onontvankelijk. Indien de jeugdrechter meent dat crisis hulpverlening past in een gedwongen traject, dient er een VOS-vordering te zijn. Indien de jeugdrechter meent dat het crisistraject, parallel met de MOF-maatregel, in de vrijwilligheid kan lopen hoeft er geen VOS-maatregel te zijn. In deze situaties verloopt de crisis hulpverlening volgens de spelregels van vrijwillige hulpverlening.

De crisisjeugdhulp behoudt ten allen tijde een hulpverlenende finaliteit. Jongeren met een gerechtelijk dossier hebben exclusief toegang tot de crisisopname in FOR-K (KARUS - De Branding) en crisisopname PC Gent-Sleidinge (Yidam) aanbod ingebed in het hulpprogramma Crisiszorg RADAR.

Jongeren met structurele problemen voor weekendopvang: kinderen/jongeren die tijdens de week elders verblijven en in het weekend niet naar huis/netwerk kunnen; richten zich in eerste instantie tot Afdeling Continuïteit en Toegang (ACT). Indien er geen oplossing gevonden wordt binnen NRTJ, neemt de CPA contact op met het CMP.

Niet-begeleide buitenlandse minderjarigen: Aanmeldingen van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen (NBBM) gebeuren via het crisismeldpunt van de provincie waar de minderjarige aangetroffen wordt. Door het meldpunt waar de minderjarige aangemeld wordt, wordt contact opgenomen met het crisismeldpunt van Brussel die heel wat expertise heeft met deze doelgroep. CMP Brussel neemt de coördinatie van het crisistraject over. Op het moment dat er een voogd toegewezen wordt aan de NBBM, gelden de reguliere regels. De voogd wordt geïnformeerd over het bestaan van een aanspreekpunt voor voogden bij Minor-Ndako. Vanuit deze organisatie ondersteunen zij voogden op het moment dat ze in contact komen met Jeugdhulp.

Crisisaanmeldingen voor minderjarigen waarbij nog onduidelijk is of de crisisjeugdhulp/zorg kan worden ingezet: per casus worden afspraken gemaakt tussen de aanmelder en het crisismeldpunt ivm het bevragen van aanbod binnen het crisisjeugdhulp. Bij een gevonden match wordt het crisisaanbod max 3uur gereserveerd.

1.2 Aanmelding

De medewerker die de crisisvraag beluistert, schat samen met zijn/haar collega's en de aanmelder in wat er best in de aangemelde situatie gebeurt.⁷ Voor een medisch consult kan men beroep doen op de netwerkpsychiater.

Indien er nog onduidelijkheden zijn of er nog mogelijkheden zijn binnen de context, wordt consult geboden. Er wordt samen met de aanmelder bekeken wat er nog in de context mogelijk is.

Indien de inschatting gemaakt wordt dat er crisisjeugdhulp/zorg nodig is, wordt de toewijzing naar hulpprogramma crisisjeugdhulp gerealiseerd door het crisismeldpunt. Binnen het hulpprogramma crisiszorg

⁶ Bijlage 3: 'Kader eenzijdige stopzetting'.

⁷ In bijlage 4 en 5 kan men de vraagverhelderingsdocumenten terugvinden die door de crisispartners gebruikt worden als leidraad bij het verhelderen van de aangemelde crisissituatie.

RADAR activeert elke partner zijn eigen crisisprogramma of boekt een mobiele crisisinterventie. Indien op het moment van de aanmelding niet wenselijk is om over te gaan tot inzet van crisisjeugdhulp/zorg, worden andere mogelijkheden bekeken vb. consultfunctie van de gemandateerde voorzieningen.

Bij de effectieve opstart van de crisisjeugdhulp worden alle afspraken die met de aanmelder gemaakt werden ook door het crisismeldpunt jeugdhulp per mail gedeeld met de betrokken actoren (aanmelder, aanbod,...). Zij gebruiken hiervoor een sjabloon⁸.

1.3 Crisisjeugdhulp/zorg binnen vrijwilligheid

1.3.1 Hulpprogramma crisisjeugdhulp

1 ouder én bekwame minderjarige dienen voor de opstart van crisisjeugdhulp binnen het vrijwillig kader minimaal bereid te zijn om in gesprekken te gaan. Eén cliënt erkent minimaal dat het om een crisissituatie gaat. Van de aanmelder wordt verwacht dat hij/zij de bereidheid afgetoetst heeft bij de minderjarige en de ouders/opvoedings-verantwoordelijken. Indien de cliënt zelf aanmeldt, wordt crisisjeugdhulp steeds opgestart binnen een vrijwillig kader. Indien er overgegaan wordt tot residentiële crisisjeugdhulp is een koppeling van verblijf met een (ad hoc) crisisbegeleiding een voorwaarde.

In situaties waarin - door uitzonderlijke omstandigheden - de bereidheid om in gesprek te gaan en het akkoord gaan met de inzet van crisisjeugdhulp nog onduidelijk is of niet aan alle partijen bevestigd kon worden, kan de bereidheid om in gesprek te gaan van minimaal 1 ouder, opvoedingsverantwoordelijke en/of de bekwame minderjarige volstaan om crisisjeugdhulp op te starten in het kader van '72u onderzoek vrijwilligheid'. Binnen de 72u wordt de bereidheid van minimaal 1 ouder of de bekwame minderjarige prioritair verder onderzocht door de aanmelder of door de partner die instaat voor de crisisjeugdhulp in het hulpprogramma. Indien na dit onderzoek blijkt dat er geen akkoord werd bereikt voor verdere inzet van crisisjeugdhulp bij de betrokkenen, rekening houdende met de toenemende handelingsbekwaamheid van de minderjarige⁹, stopt de crisisjeugdhulp binnen een vrijwillig kader.

1.3.2 Hulpprogramma crisiszorg RADAR

Voor de inzet van een crisisinterventie vanuit hulpprogramma crisiszorg RADAR verwacht men dat de aanmelder contact opneemt met de minderjarige en de context. Deze worden geïnformeerd en op de hoogte gebracht van de crisisinterventie. In specifieke situaties kan het aangewezen zijn dat de context bij een eerste contact niet betrokken wordt. Het is de betrachting om de verbinding met de context zo snel als mogelijk te maken; dit om een gezamenlijk en gedragen crisistraject uit te (kunnen) zetten.

Een crisisopname op een K-dienst vereist voorafgaand de instemming. Er kan enkel in zeer uitzonderlijke situaties overgegaan worden tot gedwongen in crisiszorg binnen het kader en voorwaarden van een gedwongen opname (zie verder).

1.4 Crisisjeugdhulp/zorg binnen een gerechtelijk kader

1.4.1 Hulpprogramma crisisjeugdhulp

Binnen het gerechtelijke kader wordt de crisismodule binnen hulpprogramma crisisjeugdhulp geïndiceerd door de jeugdrechter in afstemming met de sociale dienst van de jeugdrechtbank¹⁰. De sociale dienst van de jeugdrechtbank heeft een adviserende taak ten aanzien van de jeugdrechter en is ook bevoegd als ambtshalve erkend multidisciplinair team in jeugdhulp. Het meldpunt heeft het mandaat om de indicatiestelling te matchen aan het beschikbaar aanbod in het crisisjeugdhulpprogramma op basis van (tegen)indicaties van dit aanbod in het programma crisisjeugdhulp.

De jeugdrechter en consulent zetten ten voordele van het meldpunt en het aanbod crisisjeugdhulp het kader maatschappelijke noodzaak uit waarbinnen het crisistraject vorm kan krijgen.

⁸ Zie bijlage 6 'communicatie opstart crisisjeugdhulp'

⁹ Zie bijlage 7 'handelingsbekwaamheid van de minderjarige'

¹⁰ Werkingsprocessen crisisjeugdhulp 7.5.2: "Consulenten van de sociale dienst van de jeugdrechtbank en jeugdrechters kunnen steeds minderjarigen in een crisissituatie aanmelden, maar er kunnen geen opvangplaatsen uit de hulpprogramma's eenzijdig bij vonnis/beschikking worden toegewezen."

1.4.2 Hulpprogramma crisiszorg RADAR

De jeugdrechter kan de vraag stellen naar inzet modules binnen hulpprogramma crisiszorg RADAR door aan te melden bij de betrokken partners van het hulpprogramma crisiszorg RADAR. In kader van een crisisopname wordt de beslissing tot opname steeds gemaakt door de arts van de K-dienst.

In uitzonderlijke situaties kan de procedure tot gedwongen opname opgestart worden. Deze procedure is in principe enkel rechtsgeldig vanaf 18jaar. Bij gebrek aan kader voor de minderjarigen wordt noodgedwongen beroep gedaan op specifieke afspraken in het kader van de wet op de geesteszieken (+18j).

Je kan, in zeer uitzonderlijke situaties, als burger of hulpverlener beroep doen op de procedure van gedwongen opname¹¹ indien er volgende voorwaarden voldaan is:

- Iemand gedraagt zich zo agressief dat er ernstig gevaar is voor anderen in de omgeving
- Iemand brengt zijn eigen gezondheid en veiligheid zeer ernstig in gevaar
- Er is sprake van een 'geestesziekte'. De wet geeft hier geen definitie over, een medisch expert bepaalt of iemand geestesziek is.

Een gedwongen opname kan in uitzonderlijke situaties opgestart worden via 2 twee procedures. Bij de gewone procedure start men met het indienen van een verzoekschrift bij de vrederechter. Aan dit verzoekschrift moet een medisch verslag worden toegevoegd (bijvoorbeeld van de huisarts). Binnen de 24 uur na de indiening van het verzoekschrift bepaalt de vrederechter de dag en het uur van zijn bezoek aan de persoon wiens opname wordt gevraagd. Indien er sprake is van een acute situatie of hoogdringendheid kan een spoedprocedure opgestart worden. De politie neemt in dat geval contact op met de Procureur des Konings. Deze vraagt op zijn beurt een inschatting van een psychiater van het UZ Gent om de geestestoestand van de persoon in te schatten en al dan niet over te gaan tot een gedwongen opname. De arts maakt een inschatting van de toestand van de patiënt en beslist op basis van het onderzoek of er al dan niet overgegaan wordt tot een gedwongen opname.

1.5 Verwachtingen tav de aanmelder

1.5.1 Algemeen

Onderstaande vraagstelling komt aan bod tijdens de aanmelding ten voordele van het vraagverhelderingsproces dat enerzijds inzet op het maken van een inschatting van het crisisgehalte van de situatie en anderzijds inzet op het matchingsproces tussen vraag en aanbod optimaal te benutten zodat de mogelijke meerwaarde van crisishulpverlening maximaal is.

- Wat is er hier en nu gebeurd waardoor onmiddellijke hulp noodzakelijk is?
- Korte situatieschets van de crisissituatie en duidelijk profiel van de minderjarige(n)
- Wat zijn op dit moment volgens de verschillende betrokken partijen zorgen, krachten en uitdagingen voor de betrokkenen?
- Zijn de zorgen, krachten en uitdagingen transparant in communicatie gebracht met de cliënt?
- Wat zijn de mogelijkheden/krachten binnen de (professionele) context van de cliënt?
- Welke hulpverlening is reeds betrokken of werd aangevraagd?
- Wordt de cliënt opgevolgd door een GV of JRB?
- Wat zou de meerwaarde zijn van de crisishulp/zorg?
- Wat zijn ieders verwachtingen en is iedereen op de hoogte van de aanmelding?

¹¹ <https://www.vlaanderen.be/gedwongen-opname-of-collocatie>

1.5.2 Specifieke aanmelders

- **School**
In het kader van een aanmelding door een medewerker van een school, herinneren we aan de decretale opdrachten van het CLB¹².
- **Gemandateerde voorziening voor maatschappelijke noodzaakzakelijke jeugdhulp (VK of OCJ)**
Indien er sprake is van een beslissing maatschappelijke noodzaak, wordt in nauwe samenwerking met de consulent OCJ of VK-medewerker het crisistraject vormgegeven binnen dit kader.
- **Jeugdparquet**
Een aanmelding vanuit het parket gebeurt idealiter door de parketmagistraat die de crisissituatie aangemeld of toegewezen krijgt. In de praktijk delegeert het parket de politie om contact op te nemen met het crisisnetwerk daar zij het nauwst in contact staan met de (een deel van de) betrokken partijen en zo de beschikbare info uit eerste hand hebben. Er kan nadien steeds rechtstreeks contact opgenomen worden met de parketmagistraat voor overleg. Indien de crisisaanmelding 's avonds, 's nachts of in het weekend gebeurt houdt het crisismeldpunt er rekening mee dat men meestal geen jeugdparquet aan de lijn heeft. De eerstvolgende werkdag kan steeds met het jeugdparquet contact opgenomen worden.

Idealiter is minimaal 1 van de ouders bereid om in gesprek te gaan met een crisishulpverlener. Indien dit onduidelijk is tijdens de aanmeldingsfase kan vanuit het crisismeldpunt de module '72 onderzoek vrijwilligheid' ingezet worden. De crisisinterventie onderzoekt de mogelijkheden om alsnog een hulpverleningstraject op te zetten binnen vrijwilligheid. Tijdens deze periode kan elke module ingezet worden.

Indien er sprake is van verontrusting wordt onderling afgestemd wie het M-doc indient of kennisgeving doet bij de aangewezen gemandateerde voorziening. Er wordt bekeken welke betrokken partij de meeste informatie over de situatie heeft. Op basis daarvan wordt bekeken wie de verontrusting meldt. In eerste instantie is dit de betrokken hulpverlening, die het gezin en de situatie het best kent. Vanuit het crisismeldpunt kan een M-doc ingediend worden na een intensief traject van 14 of 28 dagen.

- **Sociale dienst van de Jeugdrechtsbank**
Hulpprogramma crisisjeugdhulp:
Indien er bij een reguliere aanmelding voor crisisopvang door de jeugdrechtsbank geen crisisopvang gevonden wordt, wordt jeugdhulpregie (Afdeling Continuïteit en Toegang) verwittigd door het crisismeldpunt. Jeugdhulpregie zoekt een plaats binnen het niet rechtstreeks toegankelijk aanbod. Als er door hen ook geen plaats gevonden wordt, kan er geen antwoord geboden worden op de vraag van de jeugdrechter en stopt het proces binnen het crisismeldpunt. Vanuit het crisismeldpunt wordt duidelijk gecommuniceerd over de stappen die gezet worden van aanmelding tot stopzetting zoekproces. In het registratiesysteem wordt duidelijk aangegeven dat er geen aanbod gevonden werd. Dit betreffen situaties die teruggegeven worden aan de consulent.
Indien er in een situatie van een hoogdringende vordering geen crisisopvang gevonden wordt in het hulpprogramma crisisjeugdhulp, wordt in 1^e instantie de vraag gesteld aan jeugdhulpregie om na te gaan of er binnen niet rechtstreeks toegankelijk aanbod nog een beschikbare plaats is. Indien dit niet het geval is, worden de crisismeldpunten van de andere provincies bevroegd naar beschikbaar aanbod. Dit conform de solidariteitsafspraken tussen de meldpunten. Het bevoegde crisismeldpunt behoudt de regie.
De crisisopvang buiten de provincie gebeurt in maximale combinatie met begeleiding van de context via

¹² Het CLB heeft een draaischijffunctie. Scholen kunnen niet rechtstreeks verwijzen naar een crisisnetwerk, dat moet altijd via het CLB gebeuren. Schoolpersoneel heeft namelijk geen beroepsgeheim, maar ambtsgeheim. Scholen kunnen geen informatie uitwisselen met schoolexterne hulpverlener. (<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/opdrachten-van-het-clb#kern>). Het ambtsgeheim kan in bepaalde (nood)situaties worden doorbroken. Als een school geen beroep kan doen op een CLB-medewerker, kan de school uitzonderlijk zonder de tussenkomst van het CLB het crisismeldpunt contacteren voor een consult of aanmelding. De school brengt het CLB dan zo snel mogelijk op de hoogte van die beslissing. (<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/integrale-jeugdhulp-en-het-clb>).

het eigen hulpprogramma crisisjeugdhulp. Indien er opnieuw een gepaste crisisopvangplaats beschikbaar is in de eigen provincie, krijgt die minderjarige voorrang en wordt verder in crisis opgevangen in eigen provincie.

Bij aanmeldingen vanuit de gerechtelijke jeugdhulpverlening voor verblijf wordt de koppeling met crisisbegeleiding maximaal gemaakt zo dat werken met ouders en netwerk in functie van veiligheidsplanning van de minderjarige kan worden opgenomen. Het is in dit geval geen voorwaarde voor de opstart van crisisopvang.

De consulent van de sociale dienst van de Jeugdrechtbank neemt contact op met de ouders, minderjarige en crisisjeugdhulpverlening om het kader te schetsen waarin de crisisjeugdhulpverlening ingezet wordt en eventuele vragen naar aanleiding van de inzet van crisis hulpverlening te beantwoorden.

Indien het voor het crisismeldpunt duidelijk is dat een dossier lopende is binnen de gerechtelijke jeugdhulpverlening, maar noch de Jeugdrechter of de sociale dienst van de jeugdrechtbank op de hoogte is van de aanmelding door een derde bij het crisismeldpunt, wordt contact opgenomen met de betrokken consulent of de consulent van permanentie. Er moet geen contact geweest zijn met de sociale dienst van de jeugdrechtbank of de jeugdrechter vooraleer er crisisjeugdhulp/zorg kan opstarten als er akkoord is van alle partijen. Deze crisisjeugdhulp volgt dan in aanvang dezelfde flow als elke ander crisistrject binnen vrijwilligheid. Wel neemt het meldpunt crisisjeugdhulp binnen de 24u contact met de sociale dienst van de jeugdrechtbank ifv van afstemming op het kader maatschappelijke noodzakelijke jeugdhulp.

De aanmeldende consulent biedt binnen de 24u duidelijkheid over de voorwaarden die de jeugdrechter uitsprak rond het kader van het crisistrject:

- Welke ouder(s) of netwerk is in het hier en nu niet in staat om de veiligheid en integriteit voldoende te waarborgen?
- Uitspraak over contact (verbod) en bezoeksregeling tussen minderjarige en ouder(s)/opvoedingsfiguren
- Standpunt jeugdrechter over mogelijkheid terugkeer naar huis

Het meldpunt kan het matchingsproces opstarten als er voldoende info over de minderjarige is en de inzet van crisisjeugdhulp effectief gevraagd wordt. Het crisisnetwerk kan niet optioneel ingezet worden.

Het meldpunt communiceert aan de consulent voorafgaand aan de voorleiding, indien reeds gekend, aan welke organisatie jeugdhulp de minderjarige kan worden toevertrouwd in functie van de organisatie van de gerechtelijke procesgang. Er is verdere afstemming mbt procesinfo tussen het CMP en de SDJ-consulent.

2 Dispatch

2.1 Hulpprogramma crisisjeugdhulp

Binnen het hulpprogramma crisisjeugdhulp wordt door het crisismeldpunt een indicatie (crisisinterventie, crisisbegeleiding of crisisopvang- en begeleiding) en een match gemaakt tussen de vraag en het beschikbaar crisisaanbod.

Wat je als aanmelder minimaal kan verwachten op het moment dat deze modules worden ingezet, is terug te vinden in de nota referentiekader crisismodules¹³.

2.1.1 Ambulante of mobiele crisisinterventie

Deze vorm van crisis hulp wordt ingezet indien er nood is om samen met het gezin en de aanmelder zicht te krijgen op de crisissituatie en deze in perspectief te plaatsen zodat de meest passende hulp kan ingezet worden. De frequentie is minimaal 1 gesprek en de interventie duurt maximum 3 aaneensluitende werkdagen

De crisismedewerker koppelt de uitkomst van haar interventies terug naar het meldpunt.

¹³ Bijlage 8 'Referentiekader Crisismodules' – Agentschap Opgroeien - 30 april 2019

2.1.2 Ambulante of mobiele crisisbegeleiding

Deze vorm van crisishulp wordt gedurende maximum 28 dagen ingezet met een frequentie van 1 tot 5 gesprekken per week. (*verlengbaarheid Crisishulp aan Huis 2x 1 week*)

De partner die de crisisbegeleiding opneemt, krijgt de contactgegevens van de context van de cliënt zodat zij deze op de hoogte kunnen brengen van hun aanbod. Crisisbegeleiding is –bij voorkeur- ook het aanspreekpunt voor de context.

2.1.3 Crisisopvang en -begeleiding

Deze vorm van crisishulp behelst de residentiële opname van de minderjarige volgens het 'bed-bad-brood principe' met ondersteuning van de minderjarige en het gezin. Voor kinderen van 0-6jaar wordt eerst contact opgenomen met crisispleegzorg.

Deze crisishulp kan maximaal 7 dagen duren (7d/ 7d en 24u/ 24u). In uitzonderlijke gevallen kan deze crisishulp verlengd worden met 7 dagen. Deze verlenging wordt aangevraagd bij en goedgekeurd door het meldpunt, in overleg met de betrokken partners. In zeer uitzonderlijke gevallen kan de 7d+7d met enkele dagen verlengd worden, dit enkel indien er een concreet perspectief is naar vervolghulp.

2.2 Hulpprogramma crisiszorg RADAR

Door 1 van de 13 partners wordt een crisisinschatting gemaakt. Indien de zinvolheid van de inzet van crisiszorg RADAR ingeschat wordt, gaat men over tot de inzet van reguliere crisiszorg of een ambulante/mobiele crisisinterventie (max 3 contacten).

2.2.1 Ambulante crisiszorg

De kind of jongere (vaak samen met zijn/haar opvoedingsverantwoordelijken) wordt gezien door een medewerker van een partner die een ambulante crisisinterventieaanbod aanbiedt. Er wordt een inschatting gemaakt van wat de crisis heeft veroorzaakt en op welke manier dit systeem terug verder op weg kan. De medewerker kan bij zijn/haar eigen team terecht voor overleg en terugkoppeling.

2.2.2 Mobiele crisiszorg

Een mobiele interventie wordt geboekt, in een gedeelde agenda, door de partner die de crisismelding ontvangt en inschat dat een mobiele interventie van het mobiel crisisteam RADAR nodig is. Alle partners hebben toegang tot een agenda waarbij de op voorhand vastgelegde mobiele interventie duo's 'blind' geboekt kunnen worden. Er wordt getracht om telkens een partner met ambulante als residentiële ervaring samen op pad te sturen.

Men start steeds met een 1^e contact. Indien er nood is aan een 2^e of 3^e contact, kan dit georganiseerd worden. Het duo bekijkt onderling of het zinvol is om samen terug te gaan, eventueel een andere partner te betrekken (met vb. specifieke expertise) of alleen een 2^e interventie uit te voeren. De vervolginventies kunnen zowel ambulante als mobiel zijn. Op het regionaal crisisoverleg kunnen mobiele crisisinterventies besproken worden. Indien er gedacht wordt aan een ambulante of mobiele aanvullende crisisinterventie, kan dit op het regionaal crisisoverleg samen ingeschat worden. Er kan ook samen bekeken worden wat mogelijke pistes zijn van vervolghulp, advies, ...

Een ambulante of mobiel aanvullende crisisinterventie bestaat uit max 8 contacten verspreid over 4-6weken. Bijkomend wordt een intensief aanbod van mobiel aanvullende crisisinterventies gerealiseerd waarbij er 2-4 face-to-face contacten per week mogelijk zijn en dit gedurende 4 weken.

Via een gedeeld document hebben we de activiteit en beschikbaarheid van mobiele aanvullende crisisinterventies in beeld.

2.2.3 Residentiële crisiszorg

De inschatting om over te gaan tot een opname in een K-dienst wordt door de arts van de desbetreffende K-dienst opgenomen. Een crisisopname duurt ongeveer 72u (UZ Gent) tot max 14dagen. Tijdens de crisisopname wordt door de ondersteunende medewerker van de crisis K-bedden contact opgenomen met de context en wordt bekeken wat er nodig is na de crisisopname.

3 Crisistraject

Op basis van de vraagverheldering wordt een inschatting gemaakt tot het al dan niet inzetten van crisisjeugdhulp/zorg. Na dispatch binnen het crisisnetwerk gelden volgende verwachtingen tav de aanmelder:

- Feedback van de aanmelder naar de cliënt(en) ivm contact crisisjeugdhulp/zorg en eventueel doorgeven van info over opstart.
- De aanmelder brengt bezorgdheden reeds in gesprek met ouders o.a. rond verontrusting, suïcidaliteit minderjarige.
- Organiseren¹⁴ van praktische zaken zoals vervoer van minderjarige, meenemen van medicatie/kledij, schoolgerief, identiteitskaart, vignetten mutualiteit, info over allergieën, ...

Het crisismeldpunt bundelt deze info in het 4^e B-document. Standaard in het document wordt aangegeven dat de info ongekend is zodat het duidelijk is welke info al dan niet al ter beschikking is. Het document wordt tijdens het crisistraject verder aangevuld met de info die nog bekomen wordt.

Deze info wordt gedeeld met de partners die de crisisopvang en –begeleiding opnemen. Het document wordt versleuteld verstuurd.

Tijdens het crisistraject wordt in samenwerking met alle aanmelders en aanbod conform de regelgeving gewerkt zoals bijvoorbeeld (medisch) beroepsgeheim, decreet rechtspositie minderjarigen¹⁵, Het crisismeldpunt of hulpprogramma crisiszorg RADAR houdt bij het maken van afspraken rekening met de professionele eigenheid van de aanmelder vb. verschillende verwachtingen tav een politie-inspecteur en een medewerker van een partner dienst Brede Instap.

3.1 Verwachtingen tav de aanmelder

Van professionele aanmelders wordt verwacht dat zij beschikbaar en bereikbaar blijven tot de dispatch geregeld is en gedurende het crisistraject dat daarop volgt. Dit werd reeds beschreven. Vanuit de crisishulpverlening wordt de aanmelder, rekening houdende met het mandaat binnen Jeugdhulp¹⁶, zoveel mogelijk betrokken bij het crisistraject. Concreet betekent dit onder meer dat het crisismeldpunt of hulpprogramma crisiszorg RADAR afspraken maakt met de aanmelder over het praktische aspect m.b.t. de communicatie met de minderjarige, de communicatie met de dienst/voorziening in de hulpprogramma's, momenten van bereikbaarheid van betrokken hulpverleners, het proactief zoeken naar vervolghulp, Het crisismeldpunt stemt met de aanmelder af wie de continuïteit kan bieden na het crisistraject. Dit vanuit het uitgangspunt dat crisishulp slechts tijdelijk betrokken is in reguliere jeugdhulptrajecten. Na de crisishulp dient een andere partner op te volgen.

3.2 Verwachtingen tav betrokken hulpverlening¹⁷

Crisisjeugdhulp is een tijdelijk en afgebakend aanbod. Reeds betrokken hulpverlening (voor de crisis) blijft aan zet tijdens het crisistraject en engageert zich om samen te zoeken naar best mogelijke trajecten na de crisis. Vanuit het crisisnetwerk wordt verwacht dat lopende reguliere trajecten niet stopgezet worden tijdens het crisistraject.¹⁸

¹⁴ Betekent niet dat de aanmelder hiervoor zelf dient in te staan.

¹⁵ <https://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1013455.html>

¹⁶ Rekening houdende met de hoedanigheid van de aanmelder en zijn/haar opdracht/mandaat binnen Jeugdhulp.

¹⁷ Elke hulpverleningsdienst/privé betrokken actor (therapeuten, huisarts, kinderpsychiater, ...) die de minderjarige en context kent en binnen hun opdracht een traject lopen met de minderjarige en/of de ouders.

¹⁸ Zie hoofdstuk 5 in 'Visietekst Crisis'

3.3 Verwachtingen bij een aanmelding door een Gemandateerde Voorziening inzake maatschappelijke noodzakelijke jeugdhulpverlening of een Sociale Dienst Jeugdrechtbank

Op het moment dat deze diensten betrokken zijn, wordt extra ingezet op trajectafstemming zodat het crisismeldpunt binnen het kortdurende crisistraject de regie¹⁹ houdt op het crisistraject.

Er wordt duidelijk gecommuniceerd over het MaNo-kader waarbinnen de crisishulpverlening vorm kan krijgen. De partner die het crisisaanbod aanbiedt en de betrokken consulent nemen tijdens de 1^e werkdag na matching door het meldpunt crisisjeugdhulp/zorg contact op met elkaar tvv verdere afstemming van de samenwerking (volgend op de al belangrijke gegevens door het meldpunt bezorgd middels het sjabloon).

Binnen max 2 werkdagen na opstart is er contact tussen meldpuntmedewerker en betrokken consulent/medewerker van GV of consulent SDJ. Indien dit niet gerealiseerd wordt; kan er vanuit het meldpunt contact opgenomen worden met de teamverantwoordelijke om alsnog de betrokken medewerker te bereiken. Het dossier van de minderjarige in de crisisjeugdhulp wordt door de consulent en ACT prioritair behandeld, dit onder meer met het oog op het vinden van gepaste vervolghulp.

In situaties waarin een **hoogdringende vordering** is genomen en op voorhand duidelijk is dat er geen terugkeer naar huis/context mogelijk is, wordt ACT bij aanvang van het crisistraject hierover op de hoogte gesteld door het crisismeldpunt. De consulent dient de volgende werkdag een A-doc prior in. ACT start de zoektocht naar residentiële vervolghulp op.

Indien het nog onduidelijk is of de terugkeer naar huis onderzocht kan/mag worden, wordt ten laatste op dag 7 van de crisisopvang contact opgenomen met ACT ikv zoektocht naar residentiële vervolghulp.

3.4 Verwachting tav de crisispartners

Bij de opstart van crisishulp is de dienst en/of de voorziening die de crisishulp aanbiedt verantwoordelijk voor het inslepen van de minderjarige in de ingezette crisismodule in INSISTO.

¹⁹ Zie rollen en mandaten mbt regie van verschillende betrokken partners

4 Uitstroom

4.1 De crisis kan afgerond worden binnen de vooropgestelde crisistermijnen

De crisisjeugdhulpverlening formuleert bij afronding van het crisistrject een vrijblijvend advies mbt nodige vervolghulp of ondersteuning. Indien er na de crisisjeugdhulpverlening nog vervolghulp aangewezen is, zoekt de aanmelder of de meest geschikte betrokken hulpverlener samen met de crisisjeugdhulpverlening naar vervolghulp.

4.2 Het crisistrject wordt onderbroken

Een **voorziening kan de crisisjeugdhulpverlening stopzetten** als blijkt dat er geen enkele vorm van medewerking is bij kind/ jongere of wanneer het gedrag de veiligheid van de werking in gevaar brengt. Bij deze beslissing wordt het meldpunt of hulpprogramma crisiszorg RADAR nauw betrokken om te bekijken wat het crisisnetwerk nog kan betekenen voor de jongere of waar de jongere terecht kan buiten het crisisnetwerk. Bij hoogdringende maatregelen wordt er door het meldpunt, ACT en consulent (in afstemming met de jeugdrechter) naar een alternatieve oplossing gezocht, ook buiten de eigen provincie indien er binnen de jeugdhulpvoorzieningen in Oost-Vlaanderen geen oplossing gevonden wordt. Er wordt afgesproken wanneer er terug contact opgenomen wordt om elkaar op de hoogte te brengen van mogelijke pistes die onderzocht werden. De meldpuntmedewerker neemt contact op met de consulent op het moment dat er duidelijkheid is rond het al dan niet beschikbaar zijn van crisisjeugdhulp. Er wordt hierbij in de mate van het mogelijke rekening gehouden met het moment van de voorleiding.

Bij **fugue** uit een crisisopvangplaats, informeert de residentiële voorziening het crisismeldpunt en brengt de ouders onmiddellijk op de hoogte. De medewerker die de crisisbegeleiding verzorgt en betrokken hulpverlening worden ook op de hoogte gebracht. Er wordt met de betrokkenen afgestemd wie de minderjarige seint bij de politie. Indien er geen crisisbegeleiding is opgestart of deze partner is niet bereikbaar, doet de residentiële partner zelf de melding aan de ouders of opvoedingsverantwoordelijken. Bij fugue wordt het crisisbed maximum 24uur opengehouden, tenzij er een concreet vooruitzicht is op het terugvinden van de minderjarige. Na deze termijn is het niet meer mogelijk om automatisch beroep te doen op het crisisbed binnen het hulpprogramma.

4.3 De crisis kan niet afgerond worden binnen de crisistermijnen

De VIST-CJ (Versnelde IndicatieStelling en Toewijs CrisisJeugdhulp) kan door het crisismeldpunt worden aangevraagd indien blijkt dat bij afloop van verblijf binnen crisisjeugdhulp/zorg er noodzakelijk snelle, residentiële hulp moet geboden worden. Om gevolg te geven aan de VIST-CJ wordt breed gezocht binnen residentiële vervolghulp. De geldigheidstermijn van de VIST-CJ stopt op het moment dat de crisisopvang afloopt, ook op het moment dat er geen vervolghulp werd gevonden. ACT informeert de consulent via e-mail dat er geen vervolghulp werd gevonden. Op dit moment wordt door team jeugdhulpregie en het crisismeldpunt de Contact Persoon Aanmelder op de hoogte.

Het crisismeldpunt bekijkt de vraag voor een VIST-CJ. Bij de inschatting van de noodzaak voor de toekenning van een VIST-CJ, baseert men zich op de algemene prioriteringsvoorwaarden²⁰. Daarnaast worden de voorwaarden van een prioraanvraag nog scherper gesteld op 2 gebieden: enerzijds wordt de (fysieke) veiligheid ingeschat (situaties waarbij de minderjarige hier en nu moet beveiligd worden); anderzijds wordt de dringendheid van de vraag in kaart gebracht (de VIST-CJ kan enkel ingezet worden indien er geen andere overbruggingsmogelijkheden zijn).

Enkel het crisismeldpunt kan een VIST-CJ aanvragen.

- In geval van cases binnen vrijwillige jeugdhulp maakt het crisismeldpunt een VIST CJ op in INSISTO die door team indicatiestelling van de intersectorale toegangspoort (als deelwerking binnen de afdeling continuïteit en toegang) behandeld zal worden en die de vraag zal doorgeven aan team jeugdhulpregie.

- In geval van cases binnen gedwongen jeugdhulp zal het crisismeldpunt de overweging tot indienen van een VIST SDJ in gesprek met de betrokken consulent afstemmen. Indien een VIST SDJ ingediend zal

²⁰ Zie bijlage 10

worden, meldt het CMP dit rechtstreeks aan team jeugdhulpregie. De betrokken consulent zal voor deze vraag een Adoc indienen met verwijzing naar de VIST SDJ.

Voor beide geldt dat team jeugdhulpregie gedurende de looptijd van het crisisverblijf prioriteit geeft aan dit dossier en binnen open gedeclareerd aanbod op zoek gaat naar een aanbod voor deze cliënt. Dit steeds conform met de zo breed mogelijk geïndiceerde typemodules.

In geval van een hoogdringende maatregel waarbij residentiële vervolghulp noodzakelijk is, zal de betrokken consulent het A-doc indienen met vermelding van deze vordering. Ook het crisismeldpunt zal dit dossier melden aan team jeugdhulpregie. Gezien de vordering 'hoogdringendheid' krijgt dit dossier de hoogste prioriteit gedurende een periode van 60 dagen.

Voorwaarden/ontvankelijkheidsvereisten:

- De VIST-CJ kan enkel worden aangevraagd voor een jongere die tijdens het CJ- traject in een module crisisopvang verblijft.
- Bij de aanvraag van een VIST-CJ dienen alle betrokken jeugdhulpaanbieders, geraadpleegd te zijn. Deze voorwaarde moet uit het A-document blijken.
- In VIST-CJ wordt duidelijk geargumenteed waarom er een urgente nood is aan onmiddellijke hulp.
- De cliënt moet akkoord gaan (behalve binnen de procesgang gedwongen jeugdhulp).
- Indien vervolghulp kon gerealiseerd worden, wordt er een jeugdhulpbeslissing opgemaakt voor de maximale termijn van 120 dagen.

Omkadering crisisjeugdhulpverlening

1 Registratie

Alle crisisaanmeldingen worden geregistreerd. Voor hulpprogramma crisis hulp wordt geregistreerd in INSISTO en voor hulpprogramma crisis zorg RADAR in EPD. De diensten en voorzieningen die crisisjeugdhulp aanbieden zijn verantwoordelijk voor de correcte registratie van hun crisisaanbod in INSISTO en EPD.

Deze registratie wordt ingezet in kader van continuïteit van info verkregen tijdens crisisaanmeldingen en het opvolgen van crisistracten. Er wordt op deze manier getracht transparante communicatie te voorzien voor de partnerschappen die aangegaan worden tijdens de crisistracten. Daarnaast worden de registratiegegevens gebruikt ikv beleidsvoering binnen het crisisnetwerk.

Tijdens het aanmeldingsproces wordt de aanmelder mondeling op de hoogte gesteld dat de info verkregen tijdens de aanmelding geregistreerd wordt. Van de aanmelder wordt verwacht dat deze dit bespreekt met de cliënt(en). In kader van opvolging kan deze info geraadpleegd worden door de medewerkers van het crisisteam CAW OVL en betrokken partners hulpprogramma RADAR Crisis. De afspraken die gemaakt worden bij aanvang van het crisistract worden via e-mail gecommuniceerd naar de betrokken (crisis)hulpverlening.

Wat betreft HP crisis zorg Radar wordt aanmeldingssituatie aan de hand van een standaard aanmeldingsformulier geregistreerd in EPD en wordt door de partner die de mobiele interventie boekt, telefonisch gebriefd aan de persoon die als 1^e ingepland staat voor die specifieke interventie. De 2^e persoon op de planning wordt door de 1^e gecontacteerd. Er wordt zowel inhoudelijk info uitgewisseld als praktisch afgesproken voor de mobiele interventie.

2 Rollen en mandaten

2.1 Hulpprogramma crisisjeugdhulp

Het crisismeldpunt heeft de opdracht de inzet van het crisisaanbod te bewaken. Bij de opstart van crisis hulp zijn de doelstellingen en het kader zo duidelijk mogelijk. De regieverantwoordelijke heeft het mandaat om de snelheid en termijn binnen crisisnetwerk te bewaken. De regieverantwoordelijke start met na te gaan of iedereen de info heeft die ter beschikking en nodig is. Er wordt actief ingezet op de triade cliënt, aanmelder en (crisis)hulpverlener. Men bekijkt welke bijkomende info nodig is en wie hierin geactiveerd kan worden. Indien nodig wordt dit contact gefaciliteerd en opgevolgd. Er wordt nagegaan of de afspraken die gemaakt werden bij opstart haalbaar zijn tijdens het crisistract. Indien de doelstellingen en/of het kader nog onvoldoende helder was bij dispatch, stelt de regiemedewerker alles in het werk om deze duidelijkheid zo snel als mogelijk te verkrijgen.

Elke crisis hulpverlener kan voor inhoudelijke ondersteuning en supervisie beroep doen op de regieverantwoordelijke. De regieverantwoordelijke neemt een adviserende rol op tot op het moment dat het nodig is dat er een trajectwissel nodig is. Op dit moment schakelt de regieverantwoordelijke naar de bewakende opdracht.

Onderstaand staan we stil bij de concrete invulling en verwachtingen van de regierol ikv de bewaking van het crisistract binnen het crisisnetwerk. Er wordt bij opstart afspraken gemaakt rond contactname tijdens het crisistract:

- **een crisisinterventie:** de regieverantwoordelijke staat tijdens deze 3 werkdagen nauw in contact met de crisis hulpverlener. Deze tracht tijdens de crisisinterventie een inschatting te maken van welke hulp/ondersteuning nodig is na de crisisinterventie. Indien verdere crisis hulpverlening aangewezen is wordt samen met de aanmelder of betrokken hulpverlening bekeken wat wenselijk en mogelijk is.

- **een crisisbegeleiding:** de regieverantwoordelijke gaat na of de doelstellingen die bij aanvang geformuleerd werden voldoende centraal blijven staan.

- **een crisisverblijf:** er wordt nagegaan of de volgende onderstaande zaken aan alle partijen gecommuniceerd werden en al dan niet duidelijk zijn.

1. het kader waarin de crisisopvang vorm krijgt. Binnen een vrijwillig kader wordt de koppeling tussen crisisopvang en Terug-naar-Thuis?-begeleiding altijd gemaakt. Binnen het kader maatschappelijke noodzaak dient duidelijk te zijn of een traject terug naar huis (of ander netwerk) onderzocht mag worden. Indien dit onderzocht mag worden,

is het belangrijk dat het voor alle betrokkenen duidelijk is wat de minimale verwachtingen zijn vanuit de gemandateerde voorziening of de sociale dienst van de jeugdrechtbank.

2. het statuut waarbinnen gewerkt wordt. Indien een gemandateerde voorziening opvolgt binnen een beslissing maatschappelijke noodzaak, dient de regieverantwoordelijke met de gemandateerde voorziening af te stemmen rond minimale verwachtingen waarbinnen aan de slag gegaan wordt. Indien een dossier opgevolgd wordt door de sociale dienst van de jeugdrechtbank dient er duidelijkheid te zijn rond contactmogelijkheden tussen minderjarige en ouders/context, bezoekrecht, al dan niet zelfstandig verlaten van de crisisopvang,....

Ook indien de minderjarige ikv statuut procedure hoogdringendheid aan crisisopvang toevertrouwd wordt, gaat het om een specifieke opvolging.

3. de rolverdeling binnen de triade. De regieverantwoordelijke tracht zo helder mogelijk de verwachtingen van de betrokken actoren op elkaar af te stemmen. Men bekijkt ook wat minimaal dient opgenomen te worden indien er geen crisisbegeleiding ter beschikking is tijdens de crisisopvang. Er worden afspraken gemaakt rond de bereikbaarheid van alle betrokken actoren tijdens het crisistrject.

Van de 2^e dag tem de 6^e dag situeren we de 2^e fase van het regieproces. Tijdens deze periode tracht de regieverantwoordelijke zicht te krijgen op de haalbaarheid van de verwachtingen en het behalen van de doelstellingen tijdens de eerste 7 dagen. Dit wordt actief bevraagd bij de crisishulpverlening. Op de 6^e dag dient er duidelijkheid te zijn over de nood aan het al dan niet verlengen van de crisishulpverlening met een extra 7 dagen. De regieverantwoordelijke vraagt de argumentatie op voor een verlenging van de crisishulp en bespreekt dit in team. Indien er nood is aan een andere vorm van crisishulp wordt dit door meegenomen. Tijdens deze fase blijft de consultfunctie ter beschikking. De regieverantwoordelijke, kan op vraag, inhoudelijke ondersteuning bieden aan de crisishulpverlener. Indien het crisistrject met 7 dagen verlengd wordt blijft de regieverantwoordelijke bovenstaande zaken opvolgen.

Op dag 7 (of dag 14) worden concrete afspraken gemaakt rond de afronding van het crisistrject. De regieverantwoordelijke zorgt ervoor dat alle betrokkenen geïnformeerd zijn over de afronding van de crisisopvang. Dit houdt o.a. in dat samen met de betrokkenen bekeken wordt waar, wanneer en hoe de minderjarige terug naar huis/netwerk/voorziening kan. Er wordt gecheckt of alle betrokkenen geïnformeerd zijn over de afronding van het crisistrject. De regieverantwoordelijke bevraagt de crisishulpverlener naar ervaringen tijdens het crisistrject, zaken waar men in de toekomst rekening mee dient te houden en er wordt feedback gevraagd m.b.t. het regieproces. Daarna wordt het dossier administratief afgesloten en worden de gemaakte afspraken en advies in het dossier genoteerd.

2.2 Hulpprogramma crisiszorg

Binnen het hulpprogramma crisiszorg RADAR kent de functie van crisismedewerker verschillende invullingen afhankelijk van de context, terwijl de finaliteit (zijnde : op een professionele wijze met de crisissituatie aan de slag gaan) dezelfde is.

Binnen het hulpprogramma crisiszorg RADAR is gekozen voor een model van inzet van crisismedewerkers verbonden aan verscheidene GGZ-actoren en het crisismeldpunt. Dit betekent dat de crisismedewerkers (meestal) nog een andere *rol* opnemen binnen de eigen voorziening en dat de aansturing maar in beperkte mate centraal gestuurd wordt vanuit RADAR. Dit decentraal model is maar werkzaam – dwz. de medewerker kan maar zijn *rol als crisismedewerker* ten volle opnemen – als er voldoende onderling vertrouwen is tussen de partners in het systeem/netwerk. Als crisismedewerker heb je een *mandaat* om keuzes te maken en te handelen in de aanpak van de crisis, ook als dit keuzes impliceert voor een collega van een partnerorganisatie. Elke participerende organisatie kan via blind booking een mobiele crisisinterventie inplannen. De inschatting wordt op het moment van de booking niet in vraag gesteld. Op het wekelijks regionaal overleg wordt verder afgestemd.

Een mandaat om deze rol op te nemen is accuraat indien het hulpprogramma crisiszorg voldoende 'ondersteunend' is. Het model AMBIT biedt alvast een werkwijze om die ondersteuning vanuit het netwerk te bieden, waarbij er ruimte is tot reflectie en mentaliseren (thinking together) en de crisismedewerker zich gedragen weet door het systeem.

3 Intern functioneren van het netwerk

3.1 Provinciale netwerkstuurgroep Crisis (PNWSG Crisis)

De PNWSG Crisis is bevoegd voor de aansturing van het extern en intern functioneren van het geïntegreerd crisisnetwerk. In functie van een geïntegreerd, kwalitatief, toegankelijk en laagdrempelig crisisnetwerk voor kinderen en jongeren in Oost-Vlaanderen wordt gezocht naar een optimale samenwerking en beleidsbeïnvloedend afstemming met zowel de Vlaamse als federale overheid. Er worden samen keuzes gemaakt over de verdere ontwikkeling van een kwaliteitsvol crisisnetwerk, in kaart brengen van noden binnen crisisjeugdhulp- en zorg en gezamenlijke keuzes maken over hoe hierop te reageren ten einde een gepast antwoord te vinden ten dienste van een gevarieerde groep cliënten. Dit provinciaal beleidsorgaan maakt samen visie, maakt een operationele vertaling van beleidskaders en monitort de dagelijkse werking/praktijk.

In kader van het behouden van het overzicht van de engagementen binnen het crisisnetwerk, heeft de provinciale netwerkstuurgroep een overzicht van de verschillende actieve engagementen. De afspraken per partner zijn opgenomen in een samenwerkingsdocument. Indien een partner zijn engagement in het crisisnetwerk wenst te wijzigen, wordt dit voorgelegd op de PNWSG crisis. Na deze bespreking worden praktische afspraken gemaakt mbt de wijzigingen.

3.2 Praktijkoverleg

- Het praktijkoverleg crisis brengt regionaal praktijkwerkers samen in kader van uitwisseling en leren van elkaar.
- Wanneer het praktijkoverleg een wijziging wenst aan te brengen aan deze afsprakennota, dan vraagt de voorzitter van het praktijkoverleg om dit te agenderen op PNWSG Crisis.

3.3 Casusoverleggen

Elke crisistraject kan besproken worden op het **praktijkoverleg** van de corresponderende regio. Deze besprekingen gebeuren in aanwezigheid van alle aanwezigen en zijn enkel bedoeld om de samenwerking tussen de verschillende partners te bevorderen.

Indien er bij de betrokken actoren tijdens het crisistraject de nood is om achteraf samen terug te kijken op het gelopen crisistraject, kan een **ad hoc-overleg** aangevraagd worden bij de collega's van team continuïteit van de Afdeling Continuïteit die inzetten op bemiddeling tussen jeugdhulpaanbieders. De vraag kan zowel vanuit het crisismeldpunt gesteld worden als door een betrokken actor in het crisistraject⁴.

Op het **regionaal crisioverleg van RADAR** worden de mobiele interventies die in die week doorgingen, de inzet van een aanvullende ambulante of mobiele interventie alsook de opvolging van de aanvullende mobiele interventies besproken. Tijdens dit moment kan onderlinge feedback gegeven worden over het blind inboeken van de crisisinterventie.

Wekelijks vindt in de 3 regio's (Gent-Eeklo, Waas&Dender en Aalst-Oudenaarde) een casusoverleg plaats op vrijdagvoormiddag. De netwerkpsychiater is roulerend aanwezig op dit regionaal crisioverleg. Indien er tijdens het crisistraject een samenwerking is van partners uit de beide hulpprogramma's, kan door partners uit het hulpprogramma crisisjeugdhulp aangesloten worden op het regionaal crisioverleg. De partners kunnen deze vraag stellen aan de betrokken crisishulpverlener of de regionale crisisondersteuner.

Indien er nood is aan ondersteuning, overleg, extra inzet crisiszorg RADAR /hulp, ... kan er steeds contact opgenomen worden met de collega's van de eigen werking, de regionale crisisondersteuners of de netwerkpsychiater.